

Fran G.: Spoved

Drama

DAMIR MAĐARIĆ

Lica:

Fran G.
 Čovjek/Atentator, vojnik, prikaza
 Žena, Djevojka
 Isus/ Glumac, vojnik, prikaza
 Lutke
 Oficir

Mjesto radnje je grad 20-og stoljeća.
 Vrijeme predratno
 Nitko nije sretan, samo su neki manje nesretni.
 I opće je moralno rasulo na djelu.
 Ima li morala?
 Molim... tko pita... odjebi!

Demoni su u meni, samo u meni
 oni me razaraju, ja više nisam ja.
 Proklet sam šutnjom

Scena 1.

Soba, puna knjiga, papira, bilježaka, soba pisca. Krevet, u njemu žena, s njom Fran G.
 Korača sobom, čuje se zvuk ulice, automobili, graja, ljudi pjevaju i povraćaju.
 U sobi je sve je neuredno. Glazba.
 Papir u ruci.
 Prazan.

Fran G. (pjevuši): Crn-bel...crn-bel...
 V trsju popeva,
 Grozdje dozreva...
 Crn-bel...
 Dok večer se mrači,
 On pjesmo zavlaci....?!

Žena: Shvati gade.

Fran G.: Shvatio sam.
 Žena: Gledaš me kao da me nema.
 (Fran G. šuti)

Žena: Izgrizao si me, tukao, htio me ubiti, pa ti si sadist.

Fran G.: Dosadno je, ljudi su dosadni, ne mogu ih gledati, bez da ne povraćam.

Žena: Ti si bolestan.

Fran G. (uzme nož, stavi ga njoj pod grlo):
 Vidiš ovo je nož, samo pokret rukom i prerezat ću ti vrat, dosadu će zamijeniti kratkotrajna senzacija, mediji, uzbuđenje, vijesti, strka, ali ja neću biti sretniji.
 Crn-bel... crn... crn... grozdje dozreva... umor popeva... dosada sazreva... gadi mi se.

Žena: Pusti me!

Fran G.: Ne diram te, nisi vezana, nestani, dok te nisam raskomadao.

Žena (oblači se polako): Plati mi...

Fran G.: Rekla si mi da je usluga besplatna.

Žena: Više nije.

Fran G.: Ludim, gubim se, osjećam to, a možda sam poludio, tko to zna?! Ili sam se rodio lud, sa prokletstvom, sa mržnjom u srcu.
 Loš, pokvaren, moje ruke žele zločin, da ubiju... ubijati... hmarjati...

Žena: Samo mi plati, molim te... ne gledaj me... okreni se... nemoj... bojim se, bojim.

Fran G.: Tvoj život ne vrijedi ništ', ni koliko je crno ispod nokta.

Vlečeš se z menom, gubiš vrijeme... slinim po tebi... velika pjena med tvojim nogam!

Žena: Odvratan si, zašto tako govoriš?

Fran G.: Ne znam... ne znam što bih sa sobom. Nema pomaka samo krugovi, jebeni dosadni krugovi... krugovi...

Otvorenih očiju ležim, čekam riječi, a ono muk.. sunce mi pada na lice, želim poginuti, metak... jednoga dana... moje lice obasjano suncem...

Nastaje tišina, a onda urnebesni urlik topova, granate lete, zemlja se raspada, a posvuda mrtva tela civila... a onda i vojnika... ubijeni... raskomadani... kužiš?

Žena: Sutra moram kupiti mlijeko, kruh, maslac, pekmez, platiti stan, dadilju...

Fran G.: Imaš dete?

Žena: Da, dete, čet'ri godine... malo, bucmasto... drago... dete.

Fran G.: Zaveži kravo! Idiotizam, dijete... mislio sam da si pametnija... rodila si dijete u ovaj prljavi svijet... (zuri u nju, sa željom da je zgromi) ... kurvo!

Žena (šapatom): Prekini, molim te!

Fran G.: Dete dozreva... crn-bel, crn-bel... kokoš popeva... dete hmirja... srce mu

Kuca din-don... zadnja ura teče njemu! Ni glasa pustilo neje to dete

Suha usta samo... suha... brez vode... srca nema... nisu mu ga dali...

Bog je zabil... srce mu dati! I rodi se Antikrist! To dete ženo!

Žena: Prekini! Ti nisi normalan, jebeni bolesnik! Kako možeš...?

Fran G.: Jad curi 'z mene... pogleč me... jad črni, jad kak gnojnica gusti smerdeči, a kurva je rodila dete... kurva... kurvino dete... gdo je pošten, gdo?

Morala je, a ja... izabran i ostavljen... kak krpa... za mene nema zakona, s'è mi je dozvoljeno... mogu ubijati, rekel mi je on... v kmici.. v mraku... v noći...

Žena: Tko je on?

Fran G.: Prati me, uvijek je z menom, zna moje tajne... ne mogu ga pronaći, moram ga ubiti, riješiti ga se, jer pomutil mi je um, nisam više gospodar samog sebe,

ne vladam svojim umom... prazan bijeli papir... jebeno boli... trebam napisati stih, reč, a sve je... jebeno bijelo... belo... belo... kak mamina koža... tak belo... plakal bi... Čekam... satima... klatna vure teču... belo... belo...

Fran G.: ...to je kerv moje mame... belo... kak sneg belo... vičem... i krv... kapi... Bog riše i piše... najveći... najkrvaveši pesnik... pogni glavu... pogni i čkomi... čkomi... mama...

Je tak bela... mama tak te imam rad... pusu bi ti dal... volim te... a se je tak belo... i Antikrist išče tvoje čobe-usne... krvave... kušval bi mamu... ljubil u pičku materinu!

Žena: Lud si!

Fran G.: Nožem ću te, kujo, rasporedi! Razrezati!

Žena: Šališ se!

Fran G.: Misliš li da se šalim? Mi se boš smejala? Smej se! Pogleč ga! To je zadnje kaj vidiš! (Potez noža, pada prerezana vrata, krv) Kak to... ta kerv... tak tiho... kak leptir na sinokoši... ta glava... samo tiho... ptiček... tiho... tiše... najtiše... ptiček

Elizabeta, Izidora, Katerina, Amalija... nema imena... kaj će joj ime...

Pamti li ga tko?

Kerv!

Nečega se navek ja bojim

Al čega, ne znam

V mraku samo čakam i stojim...

Moj perst je v kervi, hmirja, hmrla je...

Čakam... nemrem... nemrem... ovo je telo tak tiho, mrtvo!

(Glazba koja ima snagu potresa)

Scena 2.

(Izvana se čuje)

crn -bel, crn-bel, smrt popevle
popevle crn-bel-crn-bel, crn je leš

Fran G.: Tko si-da si, ulazi!

(Kucanje)

Daj, majmune, ulazi!

Glumac: Moj naklon!

Fran.G.: Tko si ti jebote moj?

Glumac: Glumac!

Fran G.: Am naj! I glumiš ha, ma koga mi ti glumiš, Ha-

mleta? Magbeta! Snjeguljicu?
Patuljke? Ili ništ', maglu?!

Glumac: Nezaposlen glumac, sada smetlar, odvozim...

Fran G.: Leševe i smeće?

Glumac: Smeće je smeće, nema razlike.

Fran G.: Oduzi je... ovu tu... izdehnula je života dah...
nema je... prerezana... kak gica tovljene i zjebana!

Glumac: Vrat prerezana, lepo!

Fran G.: Kak stabljika na praznom polju!

Glumac: Kosac ste vi, zar ne?!

Fran G.: Da, a to tebe brine glumče?

Glumac: Nimalo. Nije moje da brinem, moje je da čistim. Odnosim smeće.

Fran G.: Oduzi je onda, da ne smeta. Baci je u majčicu zemlicu, prah prahu, zemla zemli, mir blaženoj duši!
Lepa je, bleđa, kak... kip... hladna... nosi to!

Glumac: Da gospodine. (Oduvče je)

Fran G.: Trebal sam je kušuvati... kervave usne sisati...
srčiku života povleči... obesiti... na drvo da se kak kladaklati...
noge gole brez cipela i štomfi... to telo golo... sem ljubil...
života v njemu ve nema....!
Došle so denes. Videl sem dve.

... Lete polako

Kaj so nam donesle? Sonce, srečo, mladost

Žito, vino, cvetje, pesme, staro radost?

Ne smrt... greh... hmiranje... bol...

Ne pišem više... crn-bel, crn-bel... to boli, kerv, ž njom risati po paperu, kerv ž njena vrata... lokvice... kak prikšana kokoš...
kluca zrna kuruze.... crkla! A zrna v blatu. Gde je tome kraj...
glava mi urla... urla... pišeš sranja... sranja... sranja!

Scena 3.

Fran G.: Ne razlikujem više kaj je san, a kaj java, sve se splelo i zmešalo.

Znal sem, negdaj, kaj su sni, ali su bili tak grozovito jasni da sem drhtal na sam njihov spomen.

Java i san, postali su isti.

(Ude Glumac) Opet ti? Kaka muha zunzara, zuji, zuji,

muha i pljas!

Glumac: Navratio sam...

Fran G.: Zakaj?

Glumac: Ne zanima li te što je sa njom, gdje je završila?

Fran G.: Iskreno rečeno, ne... jebeno ne... i

Glumac: Pa, ipak si... je...

Fran G.: Koga?

Glumac: Nju...

Fran G.: Nju... ne... bila je bela kak mater moja... kapala je kap po kap, kap kap po kap je krv kapala kak da si šopšanu gusku zaklal (priklal)!

Moje roke... su ležale na stolu... se je... nestalo... belo perje...
krila bela mahala so zrakom, nisem znal kak, to hilade njih leti...
leti.... leti... kap po kap krev kaple dežd kervavi i onda
zutra je semu konec...

Bomba kaj ne... reči, poveč mi samo glumec, i bum!

Ode kazalište!

Glumac: Kazalište?

Fran G.: Zakaj ne? Di je tome smisao? Nema ga! Beskorusno je i nepotrebno... pisati rečenice...
gluhima i nemima... glumcima... se je krivo rečeno... se... nema istine...
u tim rečenicama... glumec, nema!

Glumac: Ne!

Fran G.: Ne?

Bogat je bogatiji, siromašan siromašniji, kurva zarađuje sto osamdeset hilada, trideset mušterija mesečno je prešteda, zjaha, za godinu dana.

Zutra bu rat, denes je rat v nami... plamti u milijunima duša!

I Hamlete, gdo te ve sluša, gdo?

Glumac: Nitko... to je odgovor... nitko?!

Fran G.: Morti te slušaju, slušaju, samo ti koji te slušaju kao da te i ne slušaju, oni su... oni su... nepotrebni, kak i sam teatar.

Glumac: I onda?

Fran G.: Nestani!

Glumac: A ti?

Fran G.: Bum!
Ne brini, ostala budu kazališta, ili je'na vulica, i dva ili tri dotepenca kaj im buš mogel glumil Snjeguljicu ili Tri praščića! Prasac!

Glumac: Nemoj... (Šapatom)... glumiti...

Fran G.: Ne volim prazne reči gde srce ne pove istinu... a toga nigdar nema... ni srca ni istine...van... rekel sam, van!

Glumac: Dobro, idem.

Scena 4.

Fran G.: Nečega se navek bojim,
Al čega, ne znam, ne mrem zagoniti,
V mraku samo čakam i stojim,
I to je tak i drugač nemre biti.
Znam da jempot neščce dojde sim,
Al što i gda, to neje moči reči,
Ja ga čakam, čakam i gledim:
Pove mi morti, kaj se ne sme reči.
I to je kraj, nema više, k'o prokleta, zadnje jebene reči,
piši, piši, hodaj praznim prostorom, jebeno ne, ja sam fin,
ne psujem... ne!
Kreteni, neki me čitaju, čak... čitaju... piše i piše, piše manijak... e nema više... bum... ispaljeni posljedni meci...visi visuljak...visi... kurac... psujem... u kurac.

(Muk)

(Odjednom se čuje strašna eksplozija, vriskovi, plač, urlici, vatrogasci, policija, vatra, zapomaganje)

Bum!
Učinjeno.
Nisem veroval.
(Uđe Glumac, izranjan, krvav, pocijepan, tetura, krv se cijedi po podu)

Glumac: Ima li to smisla? Zašto?

Fran G.: Nema, zašto bi ga trebalo biti?
Kak su glumili? Nikak?!

Glumac: Tiho... pretiho...

Fran G.: Publika je zevala?

Glumac: Znojila se. I na kraju, mnogi su umrli, u mu-

kama, čuješ li me?

Fran G.: To je lepo. Bilo je zastrašujuće, bilo je spektakularno?!

Glumac: Spektakl koji se ne može naplatiti; mrtvi, krv, raspolovljeni leševi, vatra.

I gomila znatiželjnih gledaoca, došli su vidjeti kako drugi umiru.

Fran G.: I? ... Sada me ostavi, čekam gosta...

Glumac: Ti nisi normalan, ti si bolestan, bolesnik... poginuli su moji prijatelji...!

Fran G.: Imoji, ali...što...alikako...alizašto...idi...šuti...kasnijeme...jebi...zajebispizdiunorhaus...čuješ glumac?!

(Gledaju se)

Glumac: Glumci... su poginuli...

Fran G.: O jebote, i... ljudi... i... djeca... i... žene... i? Reci mi... a tko nije poginul majmune?!

(Glumac se okrene i ode bez riječi)

Fran G.: Ode! Osjećam još smrad paljevine, glasove bola, kerv koja ulazi u s'e... belo... u zemlu... užas... ka-
janje preživelih kaj su voljene dopelali, kaj su oni preživjeli... kaj nisu zajedno u smrti... hmreti skup... hmreti... to je san...

Lepa predstava... nemam reči, samo urlik urlaju od... bola... patnje... tiho... nemam... reči, zgubile su se u onom kaj nemremo povedati... opisati... Bog... smrt... reči mi...

(Uđe čovjek Atentator)

Čovjek: Nema riječi, nitko ih nije napisao. Samo čin. Akt. Smrt.

Fran G.: Izvršitelj... tko je taj jebeni izvršitelj?

Čovjek: Izvršio sam tvoju zamisao.

Fran G.: Moja misao je bila uništiti kazalište?!

Čovjek: Tvoja misao.

Fran G.: Kazalište... koliko li se je se samo ljudi skupilo, zrak je bil s paran, zagušljiv, ljudi su jedva disali, neki su bili blijedi... tražili su vodu... ostali su tupo zurili, zastor je još bil spušten, čekalo se, zavladala je tišina.

Čovjek: Otprilike, da.

Fran G.: Dosada je zavladala gledalištem, drugi redloža, belilo se od ženske odjeće, lepeze su padale na gole, bele grudi, mesnate, poput hladnih, mrtvih poljubaca.

Čovjek: Zašto sam ja to morao učiniti, a ne ti?

Fran G.: Ne mogu... nemrem... čul bi samo... kak nož reže vrat... kak kerv kaple v posudu... gosta, crna... kak noć... kak noć

Čovjek: Prezireš ih poput mene, te ljude, beskorisni su?!

Fran G.: Ne mogu... nemrem... bil si tam u crnom odijelu, promatrao si to mnoštvo pod sobom, igrao se smrću...

Čovjek: Pritisak prstom i... bum... krvavi spektakl!

Fran G.: A na sceni glumci, glumili su, govorili su stihove, govorili su prozu, žene su plakale, Isus je molil.

Čovjek: Bilo je dosadno, jedva sam čekao eksploziju! Novine pišu o silovanjima, ubojstvima, pišu o ratu, ucjenama, životu punom brzine, mrtvih, nitko ne plače i ne moli... nasilje... sakriveno u mraku... milosti je nestalo.

Fran G.: Sjedio sam pored mlade djevojke, zavlakel sam ruku med njene noge, plakala je, stisnula je noge, zela mi je kurac, stiskala... počela se tresti, grč užitka, grč... Otišiel sam, nabreklih jaja i kurca... Cedilo se... s'e se scedalo po pločicama zahoda (šekreta)... belo... gusto... A ti?

Čovjek: Scena je bila u grču, tražila se krv, ubijali su nekog, golo mučeničko tijelo trzalo se pod bičevima, što sijeku meso i žile, urlik, grčeviti trzaj i zastor se počeo spuštati.

Publika se uzbudila, uzbudila ih je krv na sceni, nasilje nad Ivanom Krstiteljem.

Pad zastora prekinuo je užitak, krv se cijedila na pod, zaorio se pljesak mučnine.

Otvorio se bife. Pijmo i žderimo, neka grla klokoću, zubi žvaču. Trgalo se meso.

Fran G.: Stare dame su lokale šampanjac... Sok od paradajza se cedil niz usta... crven...

Mlada djevojka je željela kratkotrajnu smrt, grčevit užitak... nabita na kurac!

Čovjek: Kolači, jeli su kolače, kavijar, sendviči.

Banane... majmuni i majmunice...

Žvakali su, na sceni se pripremala tragedija... lažna, naravno?!

Njihova usta su žvakala hranu, gutala hranu... hlapljivo, gladno!

Pila pjenušavi šampanjac, a neki skitnica je ubio tvoju djevojku, za šaku kuna, i još leži u jarku punom smrada, nedojebana, nisu je pronašli, nikome ne nedostaje.

Fran G.: Osećam... Čini mi se da sam je... samo je... ispunjavla je moje mučnine, nije mnogo tražila, zapravo nije tražila ništa bila je jad... jadnica...

Zažaren je zišiel, krvav i crlen.

I visi

S'e niže se spušća

On je to čakal na nas

I rekel je zbogom plačoč...

Mesec je krvav i crlen,

Smrt se sprehađa s kosom...

Moje reči... i onda je zadavil... pukla je grana, sam tak...

I bife se zatvoril. Krenuli su u gledalište, sjedali su u stolice, mrak se spustil nad gledalištem.

Zastor se digel, a ti si sjedio u loži spreman da sve digneš u zrak.

Čovjek: Gluma je bila neobična, krv, trebao je doći Isus Krist. Na svim licima je lebdio osjećaj straha, ali svi su ipak htjeli vidjeti negledanu grozotu.

Perverzni užitak je gledati tuđu kalvariju.

Isus na križu, vuku ga, pada, bijeli cvjetovi nevinosti padaju na scenu, upijali su krv razapetog.

U tom sam trenutku pokrenuo stravičnu eksploziju, jezovitu detonaciju u sredini gledališta, urušio se krov, krvavo komešanje. Između raskidanih tijela vukle su se krvave ruke, glave s ranjavim, razderanim licima, između dima i vatre... dim je ispunio gledalište... jauci, gazili su jedni druge... razmrcvareno klupko mrtvih i živih pretvorilo se u odvratnu gomilu mesa, koje se valjalo, grizlo, izjedalo. Od bijednih individua ostalo je samo spaljeno meso.

(Tišina, muk)

Fran G.: Nestani... to nema smisla... nema...

Čovjek: Piši.

Fran G.: Grozim se svega, drhtim, kak... nemrem... misliti... bojim se... nikad više pisati... ne mogu to napisati...

ti... jebeni luđak, ja sam lud, to napisati?!

Čovjek: Strah.

Crn-bel, crn-bel... suza i kerv... kerv i suza... gdje je življenje

Gde Bog... gde istina

Gde svetlost

Ti ne znaš, ne buš ni znal... u duši je tama, mrkli mrak, srce ti ne kuca

Još ne, jer življenje, život, dah, se to još skrito ti je

I sam to znaš.

(Ode)

Fran G.: Vu tišini s'aki list čkomi,

čujem reči blažene i drage.

Ta moltiva

I zvona

Angel spušća se čuvar,

I moji poti neso više crni.....

Idem spat... samo san... spati... spati nigdar se ne zbuditi... stati... samo ležati...

Scena 5.

(Pokušava zaspati, okreće se, koprca)

Fran G.: Ne mogu usnuti, zaspati, ne mogu.

'zjeda me srce, tuga.

Ni slova

Ni nade... prokleti mrak.

Kad bu jutro?

Koji život... u sobi... ostavljen... moj dom je daleko

Sve moje

Samo ta hladna soba i... jutro

(Čuje se kucanje, energično, silovito)

Fran G.: Pa ovo je bezobrazluk, koliko je, pet ujutro, šest, tko je?

(Glas izvana)

Otvorite!

Fran G.: Otvoreno je, uđite!

(Ulazi oficir)

Fran G.: Kaj vas je dovelo do mene?

Oficir: Ubojstvo jedne žene, prerezan vrat i eksplozija u kazalištu.

Fran G.: Kaj ja imam s tim?

Oficir: Vidjet ćemo.

Fran G.: Recite.

Oficir: Vi ste pjesnik, pisac?

Fran G.: Recimo.

Oficir: Pišete?

Fran G.: Trenutno ne, samo pokušavam, nemam... ideje... s'e je prazno... belo...

Oficir: Ideje nema, to je loše.

Fran G.: Jako. Zapravo porazno.

Oficir: Rođeni ste...

Fran G.: Da... jebeno... rođen sam...

Oficir: I pišete, maštate, nije li mašta ponekad... ne zanese li vas?

Fran G.: Samo na papiru... beli papir... samo papir...

Oficir: „Osjećam da ću poludjeti. Možda sam već poludio... vjerovao sam uvijek da sam Izabranik, da sam viši od ostalih ljudi... zato sam tako ponosan i zato se usuđujem počiniti svaki zločin.“ Vaše riječi?

Fran G.: Na papiru, to su fantazije, mašta, ništa ozbiljno... pisano na papiru.

Oficir: Kazalište je izgorjelo, strašna eksplozija... mnogo ubijenih, ranjenih... i vi ste...

Fran G.: Samo sam senjal o tome! Ništ' drugo... senjal...

Oficir: Sanjao?! I bum... krv je još na ulicama... nema kiše... ne da se isprati. Smrad mesa.

Fran G.: Pisal sam samo o tome, pisal, ništ' drugo, misli lete, ruka ih ispisuje, ništ' više od toga... samo... potreba srca... krik bolesnika... razumijevanje gde je?

Oficir: Ne razumiju vas... a ovdje ste, prilično usamljeni?

Fran G.: Koliko čovjek treba biti... mora biti... usamljen... ne znam... to je dobro...

Oficir (gleda ga): ... Jučer, gdje ste bili jučer?

Fran G.: Tu, pisal sam, pokušaval pisati.

Oficir: Imali ste žensko društvo, kažu susjedi... slušali ste Bowija... The Jean Genie.

Fran G.: Imal sam, ali otišla je pred jutro z mojim prijateljem, glumcem, praktično ju je odnesel... vlekeli... Bowie... čudno, nije se rodil, a... oprostite mi slabost, ludilo!

Oficir: A gdje stanuje vaš prijatelj?

Fran G.: Ne znam.

Oficir: Ne znate?

Fran G.: Nikada me nije zanimalo, dolazil je tu... to je se... figura... glumac... ništ' više!

Oficir: Razumijem, nikad niste bili kod njega, nije vas zanimalo, ostavljao vas je hladnim?

Fran G.: Otprilike.... (upali gramofon)... Bowie... China girl...

Oficir: Govorka se... po susjedstvu da imate problema sa ženama...?

Fran G.: Nisam atraktivan, lep, to da, kak klaun trapa vi, vele... ne znam da li imam problema... vele da se ne smejem... nemam se čemu... smijati, a vi smijete li se?

Oficir: Izbjegavate ih.

Fran G.: Ponekad... ne osjećam se dobro, želim pobeći, ne osjećam se dobro tu v gradu... životu... beže od mene... žene... a 'ko vas more voleti, samo mater... ostalo je... prazno... samo muzika... morti... a vi...

Oficir: Ja... pitam... zašto...?

Fran G.: Ispovedam vam se, kak pučkoškolic... tesko ba je to, usamlenost, osjećaj da nikamo ne pripadam, i tak to letima... misli mi se vraćaju u rodno selo, neka vrsta utehe, ali samo senjam jer ne mrem oditi... tu sam zatvoren kak v kavezu... ranjen... oprostite mi, previše govorim...

Oficir: Oprostite, ovo je vaše?

Stojim kraj tebe, ne vidiš krv z mog oka

Curi z hlača, mokro je s'e, mokro

Gasi se nebo

A ti glediš... a nebo se ugaslo

Crkavam kak cucek

Zavijam

Kosta je bačena

Metak

Kaj je prešel puž

Slinavo je... od krvi

Slinavo med nogami

Usta su razinuta

Umrla... umro

Mrtva je... mrtav je

Zaklana... zaklan

Fran G.: Ne... nije... ne znam... možda...

Oficir: To sam našao na vašem stolu.

Fran G.: Stolu... na njemu pišem... ovo... (podere papir)... sranja... jebi ga!

Oficir: Dobro... ostavit ću vas za sada, i neka sve ostane samo na papiru.

Fran G.: Ostalo je... ne morate se bojati.

Oficir: Nadam se da je tako.

(Ode)

Scena 6.

Fran G. (jednostavno, obično, bez patetike): Želim se vratiti detetu, želim videti svoju mater, oca, želim biti dete, ne pisati, samo slušati lastavice, gledati vinograde, zalaz sunca, piti toplo tek podojeno mleko, jesti topli pečeni kruh i špek... kak dečec...

Biti, običan goli smrtni ja... mama... bela i topla... kušuje me... voli... moj mali dečec...

Gol do kože sa srcem nevinim... kak ta belina papira... brez straha...

I krave koje muču, topla štala i telčeki.

Mleko, toplo mleko... koje curi, belo.

(Pojavi se čovjek, u polumraku)

Čovjek: Mlijeko?

Fran G.: Toplo, kravlje mleko, topla štala.

Čovjek: Koji grč, vratiti se u djetinjstvo, zar ne? Odvratna sadašnjost, odvratna budućnost?

Fran G.: Nemam se čemu nadati... s'e je prazno...

Jebeno, u mraku sam, a ruke ne mogu uloviti ništa

drugo do li krvi...

Čovjek: Ispitivali su te?!

Fran G.: Da, a ti to naravno znaš.

Čovjek: Pa mi smo jedno... volim tvoj strah... bojiš se da te ne ulove...

Fran G.: Ne znam... ne znam... ja nisam ništa... i s'ejedno mi je.

(Pojavi se glumac u razderanim haljam sa vijencem od trnja na glavi)

Isus! Pa što je ovo, komedija?!

Glumac: Glumil sam Isusa, a onda je puknula eksplozija, sve se srušilo, užas, panika, mrtvi.

Čovjek: Preživio si, pa naravno, ti si Isus?!

Fran G.: On je... glumi... loše, ali glumi... Isusa.

Glumac: Ti to znaš?

Fran G.: Pretpostavljam.

Glumac: I nato Bog reče: ...Kad si to učinio
Proklet bio među svim
Po trbuhu svome puzat ćeš
I zemlju jesti sveg života svog!
Neprijateljstvo ja zamećem
Između tebe i žene,
Zemlja nek je zbog tebe prokleta...

Fran G.: Lijepo... Stari zavjet... zmija... čovjek... žena... čisti folklor... ništa...

Glumac: Blago vama, siromasi... jer je vaše... kraljevstvo Božje...
Blago vama koji sada gladujete jer ćete se nasititi...
Ali jao vama, bogataši...
Jao vama koji ste sada siti jer ćete gladovati
Jao vama koji se sada smijete jer ćete tugovati i plakati!

Fran G.: I što sada glumče... Isuse... recitiramo?

Glumac: Ništa... ljude koje sam stvorio izbrisat ću s lica zemlje... jer sam se pokajao što sam ih napravio... pokajao!!

Fran G.: A vama koji me slušate kažem: Ljubite svoje

neprijatelje! Činite dobro onima koji vas mrze!
Udara li te tko po jednom obrazu, pružaj mu i drugi!
Čuješ... Nemojte suditi pa sigurno nećete biti suđeni! Ne osuđujte pa sigurno nećete biti osuđeni!

Glumac: To ti kažeš, gade?!

Fran G.: Ne, to On kaže!

Glumac: Najrade bi te ubio... odrezao taj lažljivi jezik!

Fran G.: Opraštajte, pa će vam biti oprošteno!

Glumac: Prekini sa sranjima... to je ruganje, jebeno izrugivanje!

Fran G. (urlik): To su njegove riječi, a ne moje... njegove... i to je izrugivanje, ruganje... gdje je on danas...? Gdje? 'Ko ga je dostojan u ovom kaosu gdje je svaki korak smrt i laž? U lažima... odjebi glumac... odjebi!
Glumac: Zašto ih ponavljaš, te riječi? Ionako sereš na sve... po svemu?

Fran G.: Serem... jer ne znam... a očaj je zid veliki zid... jama smrada...

Glumac: A najveći smrad si ti, govno jedno!

Čovjek: A ti si krpa smrdljiva, ti nisi Isus, ti glumiš... i to loše (izvadi pištolj) možda bi ga trebao upucati?

Fran G.: Ostavi ga... nije vrijedan truda... nije... krotko je to janje!

Glumac: Jebi se gade! Jebi!

Čovjek: Opak tip, opaka jezičina! (udari ga) Nemoj tako mali glumče, nemoj!
Bez psovanja!

Glumac (na podu, mehanički, sad se sjetio): Onda reče svojim učenicima: zato vam velim: ne brinite se tjeskobno za svoj život: što ćete pojesti, niti za svoje tijelo: u što ćete se obući jer je život vredniji od hrane, a tijelo od odijela.

Fran G.: Život... je ostao... bez... okusa... mirisa... neopipljiv... suh... zaboravili smo... oprostiti... ne znamo... srca su tamna...

(Glumac šuti, mrlja, kao da moli ili proklinje)

(Uđe djevojka, nekako čudna, u nekom ritmu plesne

muzike, pleše, sve luđe, brže, mijenja se muzika, ritam, pleše, dok ne padne na tlo)

Čovjek: Kakva je ovo naroljana drolja?!

Fran G.: Vratila se... žena.

Glumac: Djevojko?

Djevojka: Tražim ga, rekli su mi da je tu.

Čovjek: Nema ga... a ovaj tu samo glumata... loša kopija originala, pile moje malo!

Fran G.: Lagali su ti... našalili se tobom!

Djevojka: On je.

Glumac: Pusti me, ja sam, sjena sjene, ja sam ništa... naroljani glumac!

Čovjek: Vašarski zajebant.

Djevojka: Dopusti da ti poljubim stopala... ljubim... operem... obrišem... da vjerujem...

Glumac: Nemoj... pusti ta petoparačka sranja!

Fran G.: Pusti je... vjeruje... drolja.

Čovjek: Onda mu ljubi te noge djevojko...

Fran G.: Ponizna je, mi nismo, mi ne znamo što je poniznost... trebal bi kleknut... dal bi sve za riječ... vjeruje... Iz mene je sve iscurilo... crn-bel, crn-bel... samo to... Isuse.

Glumac: Šuti, molim te, samo šuti, klekni u kut i šuti... ne javljaj se, krpo!

(Fran G. se sklopča u nekome kutu)

Djevojka: Oprat ću vam noge, namazat ih uljem
Moja kosa je meka
Vi ste taj...

Čovjek (udari je nogom svom snagom):
Mogu biti jebeno nasilan! Jebeno! Kakvo je ovo sranje!
Drolja pere noge!
A on je ništa, glumac!

Fran G. (iz kuta, vapaj): Ostavi je... Nije ona kriva...

Glumac (djevojci): Oprosti mi djevojko... ja sam... oprosti.

Fran G.: Želim otići... daleko...

Djevojka: Mogu ti pokazati put.

Čovjek: Nikome ti nećeš pokazati put, ti ideš sa mnom.

Glumac: Nemoj je ozlijediti, molim te.

Čovjek: Sereš, naravno da ću je ozlijediti, kao što su ozlijedili mene ili tebe ili njega, to je ritam naših života, ozlijediti, biti ozlijeden.

Djevojka: Kreni preko blatnog kamenja, prljavim ulicama, slama, papiri, gnjilo voće po trgovima... čeka te... smrad truleži.

Krepane mačke leže pored zidova, nadute, opuzle dlake u kaljavo vodurini, tisuće krepanih mačaka, štakora, leži po gradu, smrad raspadnutih tjelesa. Ali to je tvoj put.

Čovjek: Idemo se pariti djevojko, roktati poput nadri-glih svinja, kreni!

Glumac: Idem i ja, čekajte me.

Djevojka (vuku je): Pustite me... nemojte me... svinje...

Čovjek (glumcu): Rokći, rokći! Stižu svinje!

(Čuje se urnebesno glasno roktanje, cvilež)

Scena 7.

Fran G. (u kutu): Trebao bi' krenuti.

(Pojavi se oficir.)

Oficir: Kuda?

Fran G.: Pozvali su me, njih troje... djevojka... glumac... čovjek...

Oficir: To je kratkotrajan izlet?

Fran G.: Kratak izlet, nije vrijedan spomena... smrdljiv kraj... kraj svijeta... dupe svijeta.

Oficir: Čudan ste čovjek, pišete kilometre rečenica, kad živite?

Fran G.: Kad pišem kilometre tih rečenica. I to je nekakav život.

Oficir: Čudan, izopačen, čujete li ljude oko sebe, žive li s njima?

Fran G.: Ljude... mislim da čujem... oslušujem... njihov svet... nije lepo, a lepo je... s'e je razdrto... pojeban... s'e curi kak gnoj... to je svet.

Oficir: U mašti... kao da se stidite... bojite... ova nasilja su kao erupcija vulkana... sada imamo još jednu mrtvu djevojku...

Fran G.: Nisam ja! Vjerujte mi, nisam! Oni su... oni su je...

Oficir: Znam, rekla mi je vaša susjeda, vidjela ih je kako odlaze... prerezana je... to je druga... prerezana vrata... tri njih... kazalište... mislili ste...

Fran G.: To su samo misli, misli... misli, misli, mašta... rekel sam vam...

Oficir: Griješite, vidite, vi griješite, misli, one... eksplodiraju... ubijaju... nanose patnju... sam čin je... banalan... vaše misli... gospodine... zbog njih bih vas streljao.

Fran G.: Zakaj to ne napravite?

Oficir: Kako ste ubili druge tako ćete i sebe to je sigurno... a sada taj izlet, u dupe svijeta... šupak pun smrada, pazite da ne ostanete zasrani... odnosno posrani. (Ode)

Fran G.: Samo to nije izlet... više... nestanak... potonuće u... smrad gnoja.

(Promjena svjetla, tiha, žalobna muzika pa taktovi agresije)

Luka, nigdje nikoga...ni žive duše, u daljini, na jarbolu crveno svjetlo... nebo je sivo, umorno. Ulice su uske, kamene, samo zidovi, nigdje vrata, sam, potpuno sam. Da vičem?... Mogli bi me čuti, doći, ubiti me... mislili bi da sam uhoda, izdajnik, stranac, u ulicama bordela, lopova, svodnika... čitav svet u ulici bordela.

Gdo je tam? U onom treptaju svjetla?!

(Grupa ljudi blijedih lica sjedi za stolom)

Tko su?

Šute, hej... ljudi...

Djevojka: Što ćete?

Fran G.: Tu bih ostao... ostao... spavao... ako mogu?

Djevojka: U ovom prljavom svratištu?

Fran G.: Da, spavao bih... legel bi' na perinu i zaspal... za navek... truden sem...

Djevojka: Nemamo više mjesta... puno je.

Fran G.: Samo da legnem, v neki kut...

Djevojka: Dobro, niste odavde... dođite popijte... dajte, neću vas otrovati.

Fran G. (otpije): Rakija.

Recite mi djevojko zašto... ovi za stolom šute?

Djevojka: Bolesni su, umiru polako, zarazili su se, putujući brodovima svijetom...

Fran G.: Bolesni...

Djevojka: Cijelo ovo mjesto je bolesno... umire... i oni umiru... mjesec dva i gotovo.

Fran G.: Oni...

Čovjek: Odakle si putniče, odakle dolaziš?

Fran G.: Ne znam... teško je to povedati... mozak je tamnen... mrak...

Čovjek II: I mi smo v mraku... izdaleka?

Fran G.: Izgubil sam put... lutam kak duh.

Čovjek III: Sjedni k nama, pij s nama.

Fran G.: Ne znam... nemrem.

Čovjek: Nemoj biti sam, dođi k nama.

Čovjek I: Pij ovo vino.

Čovjek IV: Djevojko donesi karte.

Djevojka: Što će ti, nema kapetana.

Čovjek IV: Samo ih ti donesi, droljo!

Djevojka: Ne viči svinjo, evo ti ih!

Čovjek: Kartat ćete s nama?

Fran G.: Ne znam kartati.

Djevojka: Ostavite ga na miru... nije bolestan...

(Iz mraka Čovjek u crnom, kapetan)

Čovjek C.: Svatko treba okušati svoju sreću, zar ne

stranče?

Fran G.: Karte me ne slušaju.

Čovjek C.: Slučajno ste zalutali u ovu zabit?

Fran G.: Slučajno.

Čovjek C.: Blijed sam, bez krvi skoro, jedva stojim... bolesni smo, umiremo... svi ovdje, osim vas... i djevojke... kartanje nam je jedina zabava...vino pijemo do bunila... prenosimo zarazu... strah vas je?

Fran G.: Ne znam... nije...

Čovjek: Podijeli karte, da počnemo.

Čovjek I: On neka gleda.

Čovjek C.: Dobro, dijelim, zaigramo... da vidimo koga će danas karta.

Čovjek I: Svakome po tri.

Čovjek II: Sreća je kurata stvar.

Čovjek C.: Da vidimo kome će karta okrenuti leđa.

Čovjek III: Okrenimo po jednu, sad.

Čovjek IV: Meni se okrenula, ja sam na redu, prokleta da je! Vina djevojko!
Pijmo, svi na iskap, pijmo dok ne popadamo!

(Mrak, nestanu u sablasnom mraku, čuje se samo lokanje, na sceni je dvoje ljudi)

Fran G.: Kakav je ovo užas, kakva je ovo igra?

Čovjek C.: A što ti misliš, tko smo mi, tko sam ja...?

Fran G.: Pa... ti, ti si... bacio...

Čovjek C.: ...a sada, karta određuje tko će ubiti. Osjećaš zadah, to je epidemija... nema iznimke, svi umiru... sutra plovimo dalje... ideš s nama, na put... odmori se... do tada. S nama plovi smrt.

(Ode)

Fran G.: Djevojko... molim te...

Djevojka: Leže pijani, a ti, ti ćeš spavati kod mene, Dođi, vidiš ovaj krevet je naš.

Fran G.: Da, ne želim s njima, oni umiru... to su... ubojice... šire smrt... epidemiju smrti... jer su mrtvi...

Djevojka: Ne moraš, dođi sa mnom, u krevet (pove ga prema krevetu, počne skidati bluzu, polako se razodjeva i ljubi ga)... tu si siguran... (ljubi ga strasno) Ti ne smiješ s njima... to su ubojice... šire zarazu... volim te... ti si moj... samo moj... moj... ljubi me (mrak)

(Muzika)

(Svjetlo koje pada na glavu djevojke, uokolo mrak, Fran G. se diže)

(Sjedi na krevetu)

Fran G. (gleda je): Leži tu, napuhana, mekana životinja, glatka i ogavna, na ramenu bradavica, jedno oko malo otvoreno, mutno i blijedo, kao u mrtvacu... smrđi, ne pere se... (gleda)

(Iz mraka glas Glumca)

Glumac: Prereži joj vrat nožem! Za njom nitko neće plakati, neće ni vidjeti da je nema.

Fran G.: Ne. Nisam trebal biti tu, što ja tu radim?!

Glumac: Jebali ste se, ona je tu, ti si tu... ubij je... ispiši neki stih na njenoj koži...

Fran G.: Crn-bel, crn bel, kokoš popevle

Život dozrevle

Tu je kraj nema se kam

Glumac: Ubij sebe.

Fran G.: Ne... nije to...

Glumac: Okružen si ubojicama, bolesnicima, ako ne odeš postaješ njihov...

Fran G.: Idem... idem... čuješ kišu... pada kiša... kakav je ovo grad?

Glumac: Prazan...nikog nema, samo kiša... mrtvi ljudi koji su izgubili svoje duše... provincijalno gnijezdo koje smrđi po ljudima bez života i svijetla... šire smrad smrti... čuješ li me... zaraženi virusom... šire ga...

(Pojavi se glumac)

Glumac: Njihova su srca odavno prestala kucati...

Fran G.: ...koji je ovo grad, kako sam došao... tko me

je doveo... ne znam... ni koji je dan, mjesec, godina... ovo nisam ja, ovo tu, ja sedim pri hiži i pišem. Ovo mi se pričinja... ali vidim zidove, glava je puna vina... ona djevojka...

Glumac: Odvest ću te do kolodvora.

Fran G.: Idemo dalje?

Glumac: Kolodvor!

(Vidimo petoro-šestoro putnika, nijemi, prljavi, zatrovani nečim, kiša pada)

Fran G. (između njih):
Ovo su... reci mi glumče... živi ljudi...

Glumac: Bolesnici, blijedi su, žene... djeca plaču, krastava su, nogice tanke ko dva štapića... bježe... žderukruh imeso, krastavce i luk... zaraza se širi... nema im spasa...

Fran G.: Vlaka nema.

Glumac: Stići će.

(Čuje se zvižduk)

Fran G.: Milijun vagona, prljavih vagona, zar misle da će se spasiti... pa oni spavaju i hodaju... pogledaj ih... ta lica... zašto mi idemo tim vlakom?

Glumac: Vele da je posljednji... što mislite?

Fran G.: Ne znam... ali ovi svi šute, ne govore... nije mi su... ni djeca više ne plaču... ljudi kamo to idemo... kuda ide ovaj vlak? Ljudi... pa ljudi... reci mi!

Glumac: Sve je već rečeno.....

Fran G.: Ovo je ludilo, nije normalno, van pameti, ja moram sanjati, ja sanjam... ja sanjam... moram sanjati... ovo nije istina... ne... ne... ne

(Vlak juri, odzvanja, pištanje lokomotive, juri... čuje se: ne, ne, ne)

(Buka, trešnja vagona, lom, sudar, eksplozija, svjetlo) urlik: Ne!

(Svjetlo na Frana G.)

Fran G.: Putnici, žene, deca, milijuni vagona, gde su, kamo su nestali... ljudi
Gde su?
Kamo su... gdje je tu logika?

Ima li koga?

Kondukter: Svi vagoni su nestali u provaliji... deseci tisuća... mrtvih...

Fran G.: Kako?

Kondukter: Neki ludak nije vidio crveno, projurio je i tu je bio kraj...

Vi ste ostali živi. Jedini... oni su i onako bili bolesni... zaraženi... bez života...

Fran G.: Kak'?

Kondukter: Ne znam, nije me briga, a vi nestanite, nemate tu što raditi... idite...

Sumnjivi ste... mogli bi vas uhititi... nestanite! (Ode)

(Čuju se glasovi, krikovi, pucnjevi, urlici)

Fran G.: Kaj je ovo, kakvo je ovo sranje, koga ubijaju, hmarjaju?

Kolju... gde sam... proketo tlo... ta zemla... proketa, smradna!

(Pojavi se djevojka, u razderanoj haljini)

Djevojka: Što se dereš?

Fran G.: Zar ne čuješ?

Djevojka: Pucaju, ima mrtvih, pobjegla sam, umiru... udijeli, daj koju paru!

Fran G.: Da ti dam... što...

Djevojka: Novac, i ne gledaj me tako glupo.

Fran G.: Novac, za što?

Djevojka: Za poljubac!

Fran G.: Poljubac? Tvoje usne, moje usne, tvoj jezik, moj jezik, kaj ja imam s tim?

Djevojka: Probaj, nećeš požaliti... zašto me gledaš...

Fran G.: Lijepa si... bi li mi oprala noge... kao što mu je ona oprala?

Djevojka: Sigurno ga je voljela.

Fran G.: Sigurno... mene ne voliš... nemaš zašto... tek sad... se gledamo... njušimo... osjećamo pohota... bi li

mi pokazala svoje grudi?

Djevojka: Bi', samo platite i pokazat ću vam ih.

Fran G. (baci joj novac): Evo ti ga... (pokazuje grudi)
Imaš li gaćice?

Djevojka: Plati pa ćeš saznati.

Fran G.: Dobro... evo ti... reci...

Djevojka: Nemam.

Fran G.: Pokaži mi što imaš ispod suknje, podigni je!

Djevojka: Tu je dlakava, ali gledanje košta... puno...
puno... za dlakavicu malu...

Fran G. (baci novce): Evo ti, puno, a sad podigni suknju...
(legne na pod, zemlju)... podigni!

Djevojka: Ovo je samo za gledanje?!

Fran G.: Gledanje, samogledanje... daj podigni suknju,
raširi noge... želim vidjeti tu rupu... (stoji iznad njegove
glave)
(Fran G. je povuče na sebe, glava mu je među njenim
nogama)
Mmmmm... miris... miris... fino!

Djevojka: Niste ovo smjeli... niste... nisam oprana...
niste...

Fran G. (baci se na nju): Ima li to smisla... mirisi... koji
draže... koliko mirisa... jebanja... mirisi... jebanja... na-
dam se da nisi zaražena... kasno je... kasnoooooo...

Djevojka: Pička je jama, pička je slavuj, pička je radost,
pička je smrt!

Scena 8.

(Pojavi se Čovjek)

Djevojka: Pustite me... netko nas gleda... makni se s
mene! (baci ga dolje)

Fran G. (ugleda ga): On... pa on je moj znanac... o n i
ja... mi smo...

Čovjek: Neka drolja ode.

Djevojka: Prostack ste... nisam drolja... zar mislite da
ovo volim... naučili su me ovakvi kakav ste vi... zapra-
vo prisilili...

Čovjek: Briga me, nestani ili...

Djevojka: Ili ćete me ubiti, zar ne? Ne bojim se toga...
ne... ne ovakvih gadova... ali jednom... gledat ću vas
mrtve. I nema pokopa za ovakve. (Ode)

Fran G.: Našao si me?

Čovjek: Nije teško... isti smo... ili tu negdje...

Fran G.: Lice i naličje, moji snovi... smrt koja vreba...
gnjida koja ubija...

Čovjek: Iz tebe... tu sam, tvoj dah... tvoje srce... tvoja
misao... uvijek iza tebe...

Fran G.: Umoran sam, razjeban svime, nemoj me sli-
jediti...

Čovjek: Imaš slavu.

Fran G.: Jebeš takvu slavu... gledaj me... to je to... olu-
pina...!

Čovjek: Da, i? Kao da je meni bolje... ali sada... si moj...
tvoje srce, duša, sve ću ti uzeti...
Ja postajem... ti nestaješ!

Fran G.: Ne znam, nisam raspoložen za trgovinu, do-
govore, postao si dosadan, napast koja mi sjebava ži-
vot... život... sada je gotovo... (vadi nož, zamah, krv)
gotovo je... čuješ gotovo, mrtav si!

(Čovjek pada mrtav na pod)

Fran G.: Sve je to pusta utvara, laž, ništa drugo.
Ispovijedam se... san li je ili java, ne mogu govoriti...
pisati...

(Pojavi se Djevojka)

Fran G.: Ti, opet?!

Djevojka: Jesi ga... priklal?

Fran G.: Moral sam.

Djevojka: Uzet ću mu novac (ruje po džepovima)... ima
ga... tu je nekakvo pismo...

Fran G.: Daj mi ga... otvoreno... pisano... pisano... znaš li...
Djevojka: Ne znam ništa, vi ste luđak.

Fran G.: Iz moje... moje kao... da sam ja držao olovku...
satovi su stali... svijetle gore drugačije... nešto hladno
ulazi v mene... tišina je grozna... idem...

Djevojka: Ne zanima me kuda idete... ostavite se sve-
ga... pazite... vi ste zlo...

Fran G.: Nemrem spoznati, nemrem pisati... želim spo-
ved... njemu

Djevojka: Odjebi, kreni, koji si ti jebeni sroljo... zar ne
vidiš... okreni se oko sebe nisi sam... bijednik! (ode)

(Uđu dvije prikaze, počnu kopati jamu)

Fran G.: Što radite? Kopate... kako to... sad... koga za-
kapate... kome kopate jamu?

Prikaza I: Tko pita?

Prikaza II: Zakaj to želite znati?

Fran G.: Hvata me jeza. Recite mi.

Prikaza I: Mislim da ste gotovi.

Prikaza II: Čekamo, pa da vas zakopamo... mislim da
ste hmrlji, kužite...

Prikaza I: Krenite z nogicom u grobek pa da vas zako-
pamo, pa da idemo dime.

Prikaza II: Čekaju nas s toplom juhicom, i picek na saf-
teku s rezancima, znate ogladni se!

Prikaza I: Domaće vino, rakijica.

Prikaza II: Čekamo.

Fran G. (padne na koljena): Kaj očekujete od mene?

(Šute)

Prikaza I: Ništ'.

Fran G.: Moram se spovedati... moram li...?

Prikaza II: Mi ti ne bumo smetali, samo daj, mi ide-
mo na fruštuk, malo prge, malo špeka, kruha, luka...

Prikaza I: Da se bolje... idemo... pivo čeka...

Fran G.: Tebi se spovedam. Ti me buš razmel jer ti si
ljubil, ti si hmrl od ljubavi.

Boga i nema jer on je hmrl i nestal onim časom kad si
se pojavil ti. Morao se maknutri pred tvojim sunčanim
pogledom, kojim si milovao cvijeće i djecu, kojim si lije-
čio slijepce i gubavce, kojim si tješio grešnike i carinike.
Ti razumiješ moju bol, ti nisi Bog, zato ti se spovedam.
Moj grijeh prati me od iskona, on je u svakoj iskrici
mojih raskidanih misli, on je moj život.

Valja ga skrivati pred ljudima, a otkriti se smije samo
tebi, u samoći jer s duše pada teret, a s čela potajni
žig sramote.

Zaklinjem te svojom ljubavlju govori mi, što mi je či-
niti?!

Nesretan sam, jadan, ne znam ni gdje sam ni kuda
idem, moje su misli bolesne, moji snovi razrovani, reci
mi jednu riječ, i... reci mi jesam li umro ili živim, sanjam
li ili je ovo... događa li se ovo...?

Prikaza I: Lepo ste govorili, kaj ne?

Prikaza II: Najlepše kaj sam do sad čul.

Prikaza I: Idite.

Prikaza II: Sanjate... tak su rekli... graba od groba vas
bu pričekala... imate još vremena.

Prikaza I: Idite.

Fran G.: Kamo?

Prikaza I: Znate, mi vam se time ne bavimo... kod nas
naruče, plate, mi prenesemo poruke...

Prikaza II: Isto nam plate.

Prikaza I: A ostalo, kam', gdje, mi vam to ne znamo...
samo polako jer... ste u ogromnoj rupetini... peklu sko-
ro... i zato polako.

Prikaza II: A sad idemo jest... a vi? Odite i vi jest!

Prikaza I: Najpametneše! (Odu)

Fran G. (sam je, pozornica je prazna, sablasno, koliko
to može biti, svemir u kojem se
čovjek gubi, boji, plače jer je nepovratno sam i izgu-
bljen u maglama):

Isuse, javite mi se...

Ima li zvuka... pošalji mi nekog...

(Minute tišine)

(Čuje se muzika, zvuk cirkusa, zvuk veselja, zvuk truba)
Cirkus... sada cirkus... tko je to... cirkusanti...

(Uđu cirkusant (Glumac) i cirkusantica (Djevojka) sviraju u harmoniku i drombulje)

(Fran G. gleda, oni sviraju, sviraju)

Fran G.: I ovo je cirkus?

Cirkusant: Mali cirkus! Svirka, bacanje noževa, gutanje vatre, opsjena, proricanje budućnosti!

Cirkusantica: Ako gospodin želi, proričem budućnost?!

Fran G.: Ne, nema potrebe, ne zanima me budućnost.

Cirkusant: Gospodin je se boji!

Fran G.: Vi ne?

Cirkusantica: Mi ne, mi smo beznačajni ljudi, uvijek se zna naša budućnost... nikad nije lijepa... zapravo je siva.

Cirkusant: Ovisimo o vama, koliko udijelite...

Fran G. (baci im novac): Nije puno, ali to je sve što imam.

Cirkusant: Dobro je.

Cirkusantica: Pokažimo mu... smrt.

Cirkusant: Dobro, ako ti želiš.

Fran G.: Nemojte... dosta mi je toga... ne morate ništa... idite...

(Cirkusant je u tom trenutku zario nož u cirkusanticu, krv, cirkusantica pada)

Fran G.: Ubili ste je?!

Cirkusant: Pokazujem vam smrt... na njoj... gledajte... (zarine nož još jednom)...

Fran G.: Vi niste normalni, ubojico, prestanite... samo hmarjati... hmarjati...

Cirkusant: Stanite.. ili ću i vas... samo mirno... ovo je opsjena... kao i smrt...

Fran G. (šapatom): Pokažite!

Cirkusant: Još malo novaca...

Fran G.: Ovo je sve! (baci mu)

Cirkusant (stavi ruke na njezine rane): Vрати se... vрати.. smrt je tek privid... sada je nema, niti je bilo... vрати se... još smrti nije tren. (Stane)

Cirkusantica: Nema pljeska za ovo savršenstvo?

Cirkusant: Ne shvaća da je... ovo umjetnost... vrhunc... umjetnosti.

Cirkusantica: Život mu je trulež... zaraza... smrt je cirkusant... tu je iza tebe... grob su ti iskopali...

Cirkusant: Idemo... osjećam sranje... čuješ li... (Eksplozije, pucnjava, urlici)

Cirkusantica: Čujem... bježite... počeo je pokolj... bježite!

Cirkusant: Rat... novače za vojsku... idemo... bježimo... (Odjure)

Fran G.: Rat.

(Muzika, neopisiva, topla, zavičajna, melankolična, jednostavna)

Fran G.: Govorio sam ti... spasi me, povedi me odavde... dat ću ti dušu. To je najveće i jedino. Vidio bi da u njoj ima i ljubavi i milosrđa, mada je prokleše, otrovaše nadama sna i lažima jave.. vidim sada da je sve laž... obmana.

Govorio sam što nisam smio

Otkrio sam ono što je trebalo ostati zakopano u meni
Sada svi znaju tajnu mojih snova.

Moji oblaki, belo mleko, mama, seno je... sinokoša... štangel... kuruza... mama

Tak si bela... topla... hmirjam.

(Uđe oficir, za njim dva vojnika glumac i čovjek, dvije prikaze, puške, pištolj, stupajući korak)

Oficir: Stigli smo te.

Fran G.: Nisam trčao.

Oficir: Počeo je rat.

Fran G.: Nisam mogel pobeći.

Oficir: Vas dvojica, skinite to civilno odijelo s njega, obucite ga... želim vidjeti vojnika.

Vojnik I: Na zapovijed!

Vojnik II: Skidaj se!

Fran G.: Imam jednu želju, ono kao poslednja želja, prije neg' me ustrijele.

Oficir: Ideš u rat, ne na streljanje.

Fran G.: To je isto, ne?! Osim toga, to je samo predosjećaj... (oblačenje teče za vrijeme razgovora)... oprostite mi, imam želju da još jednom ugledam svoj dom... ne sjećam se više ni gdje je... znam da su nad njim sjale sjajne zvijezde, da se na livadi oko kuće lijeska rosa... svake večeri sam išel u vrt... ribnjak je spavao pod zelenom mrenom... na kraju vrta prevaljeno drvo puno mahovine... kad sam se vraćao natrag, išlo je natrag blago s paše, dižući oblak prašine, laste su onda visoko letjele. I taj dom, koji sam izgubio, hoću još jednom da vidim... razumijet ću šapat drveća, pričanje rose i pjesmu zvijezda jer sve je to u meni, svi ti glasovi, svi oni žive, drhte u mom srcu... zovu me... (obučan je u uniformu)

Vojnik I: Pizdarija!

Vojnik II: Zovu te, ha, nek' te samo zovu. I nas su zvali!

Vojnik I: Rasplakao me šonjo.

Oficir: Dosta.

Sunce je odavno već ispilo sjaj zvijezda i drhtanje rose, a ti nećeš nikad ugledati svoj dom. Nema više ničeg, ostao si samo ti.

Fran G.: Samo ja, a... ja...?

Oficir: Dajte mu pušku, streljivo, odvedite ga u rov... vojniče... sada si broj... pucaš... u tebe pucaju... pucaš u njih i oni padaju mrtvi... ili ti padneš mrtav.

Vojnik I: Izbor i nije nešto velik.

Vojnik II: Sve je prosto, blatno, sivo, nema poezije.

Vojnik I: Gadno, do kosti, gadno, da gadnije nemre biti.

Vojnik I: Ostavljamo te u ovome rovu, zadatak je pucaj, samo pucaj! (Odu)

(Fran G. ostaje sam s puškom, čuje se pucnjava, meci fijuću, zuje, sjedi u rovu)

Fran G.: Žestoka vatra, sunčeno je jutro... spavam pod ovom zemljom (izmijena mraka i svjetla) Opet u vatri, granate i šrapneli. Čuo sam za desetak prijatelja koji padoše za zadnjih bitaka. Rovovi, spavam na zemlji, blatu, kiši, borim se, još sam živ.

Spavam svaku treću noć i to na jedno oko... svaki dan boj, pucnjava, zavijam rane. Još sam živ.

(Dva vojnika)

Vojnik I: Danas krećemo, bit će sranja.

Vojnik II: I mrtvih kao nikada.

Vojnik I: Najbolji je zadnji iskočiti iz rova.

Vojnik II: Svejedno, metak ne bira.

Fran G.: Moji dragi, jutro je i u 1o sati imamo da navalimo. Sunce je, nedjelja i divno, toplo jutro. Čovjek bi čisto želio umrijeti u ovako sunčani dan. Recite da se pomole za pokoj moje duše ako me ne bude više.

Vojnik I: Koje misli, prizivaš vraga.

Vojnik II: Nemoj tako, vrag i sam naleti, nije dobro.

(Pucanj u tišini, jedan jedini, Fran G. pada poput poškošena snopa žita)

Vojnik I: Jebote da te jebo, jedan meak i pogodaku srce.

Vojnik II: Što ti je čovjek, ništa.

Vojnik I: Nema ničeg, idemo na gablec.

Vojnik II: A on?

Vojnik I: Pokupit će ga, ne brini.

(Fran G. ostaje ležati na podu, blatnoj zemlji, dođe čovječuljak, prikaza ili bilo tko)

Prikaza II: Prozaični račun Julija Severinskog iz Zavoda za sjajne pogrebe od 31. listopada... govori da je pogreb košatal 390 kruna.

I to... 5 kruna za cipele

10 kruna za odijelo

12 kruna za masku

13 kruna za svećenika

50 kruna za glazbu

20 kruna za cvijeće itd.

30 kruna za vijence (polako mrak, zagrobna muzika,

mrak pada, ostaje muzika svjetlost svijeća ili zvijezda)
10 kruna za pogrebnike

Prikaza I: Dočekali smo.

Prikaza II: Došiel nam je, zatrpajmo ga.

Prikaza I: Daj bacimo mu mehku zemlicu... (Mrak polako)

Prikaza I: Kakav je ovo paper?

Prikaza II: Vlovi ga!

Prikaza I: Imam ga! Tu nekaj piše!

Prikaza II: Reči.

Prikaza I: Crn-bel

Crn-bel

Crn-bel

(Mrak)

(U mraku)

I ništ' više, sam crn bel... crn bel... crn bel... crn bel...

(meci fijuću, pucjava, topovi)

KRAJ